

ZPRAVODAJ

ŘK farnosti

Stará Boleslav

Listopad 2023

MÍR ZAČÍNÁ ODZBROJENÍM SRDCE

Při oslavě všech svatých bychom mohli nabýt zavádějícího dojmu, že oslavujeme ony sestry a bratry, kteří byli za svého života neustále dokonalí, přímočaří, pedantičtí a „naškrobení“. Ježíšova blahoslavenství, která jsou průkazem totožnosti každého světce, ale vyjevují pravý opak: hovoří o revolučním životě, jdoucím proti proudu. Světci jsou praví revolucionáři.

Vezměme si za příklad jedno, vysoce aktuální blahoslavenství: „Blahoslavení tvůrci pokoje“, a zjistíme, nakolik se Ježíšův postoj odlišuje od našich představ. Všichni toužíme po pokoji, ale často si přejeme svůj osobní pokoj, abychom žili v klidu, aby nás druzí nechali na pokoji, aby náš poklid nenarušovaly problémy. Ježíš ovšem nenazývá blahoslavenými lidi, kteří žijí v klidu, nýbrž ty, kteří pokoj utvářejí, zápasí o něj, jsou budovateli a tvůrci pokoje. Pokoj se totiž buduje a jako kterákoli stavba si žádá úsilí, spolupráci a trpělivost.

Chtěli bychom, aby nám mír spadl z nebe, avšak Bible hovoří o „setbě pokoje“, neboť klíčí v půdě života, ze setby našeho srdce, a den za dnem tiše roste skrze spravedlivé skutky a milosrdná díla, jak nám ukazují zánní svědci, které dnes oslavujeme. Ještě dnes máme sklon věřit, že pokoj se nastolí mocí a silou, ale u Ježíše je to naopak. Jeho život a životy světců vypovídají o tom, že pokud má sémě pokoje růst a přinášet ovoce, musí nejprve zemřít. Míru se nedosahuje dobýváním a porážkami, nikdy není násilný, nikdy není ozbrojený.

Jak se z nás tedy stanou tvůrci pokoje? Především je třeba odzbrojit srdce. Ano, všichni si totiž neseme výbavu útočných myšlenek a jízlivých slov namířených na druhé a domníváme se, že se můžeme ubránit pomocí ostnatých drátů, spletených ze stížností, a opevnit se v betonových zdech z lhostejnosti. Lamentace a lhostejnost nenastolí pokoj, ale rozpoutávají válku. Setba pokoje si žádá, abychom demilitarizovali bitevní pole svého srdce. Jak to vypadá ve tvém srdci – už bylo odzbrojeno, anebo v něm vládne stěžování, netečnost, agrese? Jak se srdce demilitarizuje? Tím, že se otevřeme vůči Ježíši, který je náš pokoj, postavíme se před jeho kříž, který je stolcem míru, a ve zpovědi od Něj obdržíme odpuštění a pokoj. Odtud je nutno začít, poněvadž sami se neuschopníme k tomu, abychom byli svatí, abychom byli tvůrci pokoje – jsou to Boží dary, je to milost.

Pohledme do svého nitra a ptejme se, zda jsme tvůrci pokoje. Vnášíme napětí, zraňující slova, jedovaté pomluvy a rozkolné polemiky tam, kde žijeme, studujeme a pracujeme? Anebo otevíráme stezky pokoje, odpouštíme tomu, kdo nás urazil, ujímáme se lidí na okraji, napravujeme částečně nespravedlnost tím, že pomáháme méně obdařenému člověku? Toto znamená budovat pokoj.

Může ovšem vyvstat poslední otázka, platná pro každé blahoslavenství: vyplatí se takové jednání? Ježíš na ni odpovídá, že tvůrci pokoje budou nazváni Božími syny. Ve světě se jeví nemístně, protože nepodléhají logice moci a převahy, ale v nebi budou blíže Bohu a budou se Mu více podobat. Avšak ve skutečnosti, také zde na zemi, násilník zůstává s prázdnýma rukama, kdežto člověk, který všechny miluje a nikoho nezraňuje, vítězí, jak praví text žalmu: „budoucnost patří pokojným lidem“ (Žl 37,37).

Papež František

CO MŮŽE NABÍDNOUT ČESKÁ CÍRKEV

Rád vzpomínám na poslední posezení u kávy v Římě s paní profesorkou, která doprovázela moji práci k licenciátu. Hodnotili jsme dva roky studia, které jsem právě dokončil.

Když už se rozhovor chýlil ke konci, podívala se na mě a vyslovila otázku, která se mi hluboce vryla do srdce i mysli. „Josefe, dovol mi, prosím, ještě jednu

otázku. Vezmi si vaši Českou republiku. Máte tam tak zajímavý začátek křesťanství. Tolik světců. Také reformace u vás probíhala nevšedním způsobem. A když si vezmeme éru komunismu. Tolik věřících laiků, kněží a a řeholnic, kteří opravdu obstáli. Dokázali být věrni Kristu i během pronásledování. Po revoluci máte zase velmi zajímavou zkušenost se sekularizací.

Proč o vás v dnešní Evropě není více slyšet? Co vlastně teď jako církev v České republice řešíte? Čím se zabýváte? Vždyť s historií, poklady a zkušenostmi,

které nesete, byste mohli být lídři hledání nových cest v křesťanství v Evropě. A zdá se mi, že Evropa vás teď hodně potřebuje. Je přece jasné, že je nutné hledat, jak dál žít křesťanství v postmoderní době. A protože si myslím, že jste vybaveni tolika věcmi, které by mohly pomoci celé Evropě, trochu se divím, jak to, že o vás není víc slyšet.“

Moc jsme nevěděl, co na to říci. Začít vyjmenovávat kauzy a věci, kterými v církevním prostředí u nás trávíme většinu energie, mi přišlo skoro trapné. A vlastně mě ani nikdy nenapadlo se na to podívat z této perspektivy. Od devadesátých let jsme přece zvyklí, že jsme to my, kdo přijímáme dary od Evropy, peníze od nadací jako Renovabis, Kirche in Not atd. Nikdy jsem nepřemýšlel o tom, že to my bychom mohli mít něco, co by Evropa mohla potřebovat. Nebo ještě víc, že bychom mohli přinést něco tak jedinečného, že by to na křesťanství v Evropě mohlo mít nějaký zásadní vliv.

Co hůře, docházelo mi, že má profesorka evidentně nemyslí něco, co vytvořila naše generace, spíš naopak. Šlo jí o poklady, které ty předcházející generace

svoji žitou vírou, odvahou a věrností nasbíraly. Její otázka mířila k tomu, jakým způsobem toto cenné dědictví spravujeme. A zda jsme schopni je otvírat a zprostředkovávat také pro celý kontinent, protože podle ní mnohé z toho Evropa opravdu potřebuje.

Nakonec ale ve mně otázka mojí profesorky vyvolala ne něco zdrcujícího, ale naopak něco velmi povzbuzujícího a plného naděje. Uvědomil jsem si tehdy, v jak krásném a cenném prostředí víry žiji. Vybavili se mi kněží a laici, kteří mě ve víře a kněžství inspirovali, a dostal jsem novou sílu a chuť toto cenné dědictví ne pouze přechkat a nezměněné předat dále. Dýchla na mě odvaha a věrnost, se kterou naši předci naši společnou víru žili. A moc si přeji, abychom i my v naší etapě obstáli stejně dobře. Pocítil jsme tehdy, že místo, kde svoji víru prožíváme, může být velmi zajímavé a tvořivé pro celou Evropu. Kéž bych já sám dokázal nezůstat na okraji této cesty živé naděje!

Z knihy Josefa Prokeše: Pán se stará

BIBLICKÉ INSPIRACE

Biblický text

(31. neděle v mezidobí)

Z evangelia podle Matouše:

Tehdy Ježíš mluvil k zástupům i k svým učedníkům: „Na stoličích Mojžišových zasedli zákoníci a farizeové. Proto číňte a zachovávejte všechno, co vám

řeknou; ale podle jejich skutků nejednejte: neboť oni mluví a nečiní. Svazují těžká břemena a nakládají je lidem na ramena, ale sami se jich nechtějí dotknout ani prstem. Všechny své skutky konají tak, aby je lidé viděli: rozšiřují si modlitební řemínky a prodlužují třešně, mají rádi přední místa na hostinách a přední sedadla v synagógách, líbí se jim, když je lidé na ulicích zdraví a říkají jim ‚Mistře‘. Vy však si nedávejte říkat ‚Mistře‘: jediný je váš Mistr, vy všichni jste bratři. A nikomu na zemi nedávejte jméno ‚Otec‘: jediný je váš Otec, ten nebeský. Ani si nedávejte říkat ‚Učiteli‘: váš učitel je jeden, Kristus. Kdo je z vás největší, bude váš služebník. Kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.

(Mt 23,1-12)

Náměty k meditaci

- Podobenství je adresováno tehdejšími jeruzalémským vůdcům a autoritám, kteří byli přesvědčeni, že jsou Bohem privilegováni a že mají své jisté. Bohužel bylo po celá staletí automaticky zevšeobecnováno na všechny Židy. Jeho poselství je aktuální i dnes a pro nás.
- "Mojžíšův stolec" tedy učitelská služba v Izraeli, je i Ježíšem respektován. Ježíšovi šlo o odmítnutí pokrytectví – základního rysu farizeů a zákoníků. Zřejmě žádná jiná vlastnost není v evangeliích kritizována tak, jako pokrytectví.
- Máme zrušit všechna oslovení, o kterých je v evangeliu řeč? Opravdu nikomu v církvi nemáme říkat "otče", ani "učiteli"? Má evangelium skutečně na mysli toto, tedy volbu správných titulů?
- Dát jména neznamenal v Izraeli záležitost zdvořilostní, ale něco mnohem důležitějšího: jméno charakterizuje osobu, je to nejstručnější zkratka lidské osoby.
- Mnohdy se zdá být mnohem lehčí a jednodušší vybrat si jako vrcholnou autoritu nějakého člověka a podle něho udělat všechno. Najít si dobře dostupnou lidskou autoritu a takříkajíc "nekomplikovat si život", Jenže právě toto není cesta podle evangelia.
- Znamená to však na druhou stranu, že máme odmítnout veškeré lidské autority? Že pod heslem "věřím jen Bohu" nemusím už brát vážně žádného člověka? To jistě ne! Ježíš si vyvolil Nikdo není v církvi "nezávislý", všichni - od posledního laika po papeže - jsou závislí na Něm. Ba dokonce čím je člověk postaven výše, tím má a musí být jeho závislost větší!
- Stojí za to pokusit se o syntézu, ve které na jedné straně prožijeme, že "my všichni jsme bratři" a na druhé straně budeme respektovat, že "Pán určil jedny

za apoštoly, jiné za proroky, další za učitele... aby tak celé tělo církve dělalo pokroky", jak čteme v prvním listě svatého apoštola Pavla Korintňanům.

- Závěr ujišťuje, že Bůh nejedná podle lidských měřítek. Kdo se povyšuje, ten bude ponížen (Bohem). Kdo se poníží ke službě bez odměn a uznání, toho povýší Bůh, jako povýšil svého Syna: skrze kříž do slávy.

Svátek Panny Marie Zázračné medailky.

Zveme všechny ctitele Panny Marie Zázračné medailky a její putovní kapličky společně oslavit její svátek mši svatou v bazilice P.Marie

Sobota 25.11.2023 o 9.00

Těšíme se na vás.

sestry vincentky

**Bez hříchu počatá Panno Marie oroduj za nás,
kteří se k tobě utíkáme.**

SVĚTEC MĚSÍCE

Svatá Alžběta Uherská (Durynská)

(1207-1231)

„Musíme tu být jeden pro druhého, neboť Bůh nám ukázal, že On je tu pro nás.“

V červenci L.P. 1207 se na hradě Prešburg narodila uherské královně Gertrudě a jejímu muži Ondřeji II. dcera Alžběta. Podle tehdejšího šlechtického zvyku byla již ve třech letech zasnoubena a odvezena na hrad Wartburg, sídlo jejího snoubence. Zde ji o tři roky později zasáhla zpráva o zavraždění její matky během uherského povstání.

V té době si za podpory tety Hedviky s dětskou prostotou zamilovala Ježíše. Jejím oblíbencem se stal také apoštol Jan pro lásku a čistotu srdce. Byla skromná a rostla ve štědrosti vůči ubožákům, kterým dávala co mohla. Její chování, neslučitelné s tehdejší obrazem kněžny, jí vyčítala vlastní rodina a

příbuzní, ztrácela úctu i u služebnictva. Její život byl ale prostoupen láskou k Ježíši a vše ostatní bylo pro ni vedlejší.

Připomíná se incident o svátku Nanebevzetí P. Marie, o němž Alžběta byla nucena vzít si nejlepší šaty. Po příchodu do kostela odložila korunku na klekátko a hluboce se Pánu poklonila. Sestra Žofie se proto na ni obořila se slovy: „Chováš se jako selka!“ – Alžběta dala v odpovědi najevo, že stát před obrazem milosrdného a trním korunovaného Krista ve zlatě a zdobená perlami, považuje za posměch jeho trnové koruně – a rozplakala se.

V roce 1221 byla Alžběta ve věku 14 let provdána a prožila několik šťastných let s manželem Ludvíkem IV. a dvěma dětmi. V roce 1227 ji však zastihla bolestná zpráva, že Ludvík zemřel při křížácké výpravě Bedřcha II. To byla pro její kritiky vhodná chvíle: Po narození poslední dcery Gertrudy byla dvacetiletá vdova zbavena veškerého majetku a vyhnána s dětmi z hradu. Poddaným bylo zakázáno jim jakkoli pomáhat. Jejímu prvorozenému Heřmanovi byla upřena zákonitá dědická práva. Z té doby je zaznamenána její modlitba:

„O Pane, ještě včera jsem byla kněžnou a měla jsem hrady, nyní jsem opravdovou žebračkou. Zasluhuji si to pro své hříchy, ale nechť se stane podle tvé vůle.“

Alžběta se svými třemi dětmi se ocitla v situaci těch, kterým dříve pomáhala, odkázána na pomoc a milosrdenství dobrých lidí. Těm ale hrozil za poskytnutí pomoci trest, a tak se snažila najít nějaké řešení. Božím řízením jí brzy nabídl strýc Ekbert, bamberský biskup, ubytování na biskupském hradě Bottenstein a vrátil jí tak lidskou důstojnost a materiální zajištění.

Toho však nevyužívala ke svému prospěchu. Žila asketickým životem a věnovala se naplno skutkům milosrdenství, mezi které patřilo vybudování

špitálu pod hradem s oddělením pro sirotky, osobní pomoc nemohoucím v jejich domovech a dokonce péče o nemocné s vředy, v nichž viděla Krista, na vlastním hradě. Pomáhala také rodičkám a za hladomoru v roce 1226 vyprazdňovala obilnice pro ty nejpotřebnější. Mnoho lidí to nebylo schopno pochopit a označovalo ji za pomatenou. Umírá na vyčerpání v roce 1231 v pouhých 24 letech. Záhy, v roce 1235 je svatořečena papežem Řehořem IX, jejím zastáncem a podporovatelem.

Svatá Alžběta naplnila křesťanský ideál chudoby a služby bližnímu. Její životní příběh nápadně připomíná naši sv. Anežku českou (1211-1282). Byly totiž obě silně inspirovány sv. Františkem (1182-1226) a sv. Klárou (1194-1253). O osm set let později o ní jiná světice Edith Stein napsala:

„Postačilo pouhých čtyřiaadvacet let, aby Alžbětina duše dosáhla vrcholu dokonalosti, potvrzené svatořečením tři a půl roku po jej smrti. Sedm století zakoušeli lidé moc její přímluvy a čerpali inspiraci z jejího životního příkladu. I v naší době plné hořkého vnějšího i vnitřního strádání nechť nám ona, anděl milosrdenství, udělí útěchu a pomoc. Žila po celý svůj život jako nepochopená cizinka mimo rodnou vlast a připomíná nám, že všichni žijeme na tomto světě jako cizinci a že nemáme žádnou jinou skutečnou vlast než království nebeského Otce. Cesta, po které se Alžběta neomylně a bez zastávek vydala, vybízí také nás, abychom vykročili a překonávajíce nepřírozené se navrátili k přirozenému a pak se nad ně povznesli do nadpřirozena, do samotného náručí Nejsvětější Trojice.“

Catholica.cz

LITURGICKÉ OKÉNKO

Památka večere Páně (kapitola 3)

Ježíšovo přátelství pro učedníky znamenalo nesmírně mnoho. Velice si považovali, že si je Ježíš vybral za své učedníky. „Nikdy jsme se nesetkali s tak moudrým člověkem. Navíc s někým tak pozorným, laskavým, upřímným a statečným, nikdo nikdy tak nevyprávěl o Bohu,“ říkali si mezi sebou.

Ježíš objevil učedníkům netušené obzory. S ním nově porozuměli Slovu Božímu, s ním uzdravovali nemocné a stavěli se proti všemu, co člověka omezuje. Ježíš jim umožnil vyrůst ve veliké osobnosti. „Sedět s Ježíšem u stolu“, byl pro učedníky životní zážitek. Když časem začal Ježíš mluvit o své smrti, učedníci to těžce snášeli (i my neradi slyšíme, říkájí-li naši blízcí, že už tady dlouho nebudou). Co by si bez Mistra počali? Kým by bez něj byli?

Apoštol Pavel píše: „Já jsem přijal od Pána, co jsem vám také odevzdal: Pán Ježíš v tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, lámal jej a řekl: ‚Toto jest mé tělo, které se za vás vydává; to číňte na mou památku.‘ Stejně vzal

po večeři i kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví; to činite, kdykoli budete pít, na mou památku.“ Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde.“ (1Kor 11,23-26)

Ježíš nám všem, jednou provždy, daroval nádhernou slavnost přátelství a života. Nikdo z nás nemusí litovat, že nežil v Ježíšově době. Znovu a znovu zve na slavnost, o níž říká: „Konejte to na mou památku.“ Slovo „památka“ ale není vybídnutím ke vzpomínání na určitou událost nebo osobu. Slavíme-li narozeniny maminky, nevzpomínáme na den, kdy se narodila, ale slavíme, kým pro nás je teď.

Ježíšovi a jeho blízkým zpřítomňovala velikonoční večeře, kým pro ně Hospodin je, jak je stále zachraňuje.

Nešlo jen o vzpomínání na slavnou minulost. Ježíš ale udělal ještě další krok: slavnost velikonočního beránka obohatil svým milosrdenstvím a svou službou člověku a povýšil ji na největší modlitbu.

Při poslední večeři se zahleděl nazpět (k vysvobození z egyptského otroctví) i dopředu - na svůj druhý příchod. Viděl plnost všech věcí, až bude dovršeno jeho království! Až jej konečně přijmeme úplně za svého Pána. Až jemu, i sobě, dovolíme - aby nás mohl obdarovat všemi dary.

Ani my při Večeři Páně nevzpomínáme pouze na to, co se odehrálo ve večeřadle a pak na popravišti. Smíme a máme konat to, čím jsme byli Ježíšem obdarováni. Boží zachraňující péče k nám všem trvá, nepolevuje, nebyla a nebude odvolána.

Ježíš nás obdarovává vším, co vykonal: každým svým slovem, každým gestem (dotýkáním nemocných, mytím nohou, úctou k ženám, pozorností k dětem, sezením u jednoho stolu s hříšníky, rozhovory s pohanými...). Pro nás se stal člověkem, dodnes nás těší, pozvedá, odhaluje nám naši cenu, uzdravuje, křísí mrtvé, odpouští, dává nám svého Ducha, činí z nás děti Boží... Nabízí nám nový způsob života.

Smíme žít s očekáváním nové země a nového nebe, nových darů, lepšího (Ježíšova) životního stylu, nového porozumění, blízkosti a ochoty. Už teď

se chceme naučit jednat na úrovni Božích dětí. To neznamená, že neumíme vychutnávat krásu pozemského života. Naopak, za těmito dary rozpoznáváme dárce a jeho radost z dávání. Ježíšovo věrohodné životní svědectví nám umožňuje důvěřovat jeho slovu. Na něj je naprosté spolehnutí.

Večeře Páně nás zve, abychom uprostřed radostí a starostí života načerpali bezpečí, pokoj a jistotu, kterou nám Ježíš poskytuje. Boží království začalo a bude dovršeno. Když to objevíme, bude pro nás slavení Večeře Páně krásnější, zajímavější, konkrétnější a vznešenější. Sám Ježíš do ní tyto rozměry vložil a každému z nás je nabízí. Zkusme příští Večeři Páně takto prožít.

Václav Vacek: Pozvání k večeři Páně

APOŠTOLÁT MODLITBY

LISTOPAD 2023

celosvětová síť modlitby s papežem Františkem

Úmysl papeže: Za papeže

Modleme se za Svatého otce, aby při plnění svého poslání i nadále s pomocí Ducha Svatého doprovázel svěšené stádo ve víře.

Národní úmysl: Za ty, kdo nežijí svou víru

Modleme se za ty, kdo nežijí podle svého křtu, aby je síla přijaté svátosti přivedla k činnému životu s Bohem.

KNIŽNÍ TIP

Pavel Ambros: Od zpovědi ke svátosti smíření (Refugium 2018)

V dnešní době se zdá, jako by se tato svátost dostávala do pozadí zájmu i praktického využívání. Autor této knihy ukazuje, že je naopak velmi potřebná a uzdravující právě nyní, kdy dochází k nebývalé erozi mezilidských vztahů i ochladnutí víry a opravdové zbožnosti mnohých.

Knihy systematicky zpracovává teologické, etické i praktické otázky svátosti smíření. Nechybí ani upozornění na možné chyby a nedostatky na straně kajícího i zpovědníka. Čtenář knihy, která je určena kněžím i laikům, zde nachází jak poučení tak i potřebné povzbuzení.

Ukázky z knihy

Duchovní doprovázení

Srdečnost se ukazuje na prvním místě při setkání, které umožňuje komunikaci a vzájemné pochopení, a uchovává se v citlivosti a citu trvalém a stálém. Upřímná a zcela přátelská a srdečná reakce duchovního otce v okamžiku důvěrného vyjevení svědomí učedníka vytváří základní faktor nadpřirozené atmosféry rozhovoru. Učedník ne nemůže setkat s tím, s čím se setkává na úřadě. Srdečnost |r zároveň přirozená a nadpřirozená.

Schopnost komunikovat znamená připravenost ze strany duchovního otce nabídnout svoji vlastní osobu, čas a kvalitu. Nabídka sebe sama se vyjadřuje usměvavým přijetím, autentickým úsměvem, který vyjadřuje celou osobu, je naznačen# gestem dání se k dispozici a přiblížení se v přátelském duchu. Srdečnost se vyjadřuje tím, že nespěcháme. Dáváme tím druhému pochopit, že je pro nás důležitý, že v této chvíli neexistují pro nás nikdo jiný než on sám. Darovat druhému vlastní osobu znamená skutečně naslouchat. Umět naslouchat znamená slyšet nejen to, co druhý říká, ale i to, co neříká, co mlčky přechází. Srdečnost se projevuje jako pochopení a porozumění, přijímání naznačené situace za vlastní.

Když vstupujeme do zpovědnice, je v nebi radost

Patnáctá kapitola Lukášova evangelia svědčí o Božím milosrdenství. Obsahuje tři podobenství, kterými Ježíš odpovídá na reptání zákoníků a farizeů. Ti Jeho jednání kritizují a říkají: „Přijímá hříšníky a jí s nimi“. Ježíš chce těmito podobenstvími vysvětlil, že Bůh Otec je první, kdo má vůči hříšníkům shovívavý a přívětivý postoj.

V prvním podobenství je prezentován jako pastýř, který nechává devadesát devět ovcí a vydává se hledat tu jedinou ztracenou. Ve druhém je přirovnáván k ženě, která ztratila minci a hledá ji, dokud ji nenajde. Ve třetím podobenství je Bůh líčen jako otec, který přijímá ztraceného syna; Společným prvkem těchto podobenství jsou slovesné výrazy označující společné radování a slavení.

Ježíš nám ukazuje pravou tvář Boha, Otce, který má otevřenou náruč. Tato perikopa každého dojmá, protože vyjevuje nekonečnou Boží lásku. Nejde ani tak o smutný příběh mladíka, který se ocitl na dně, nýbrž o jeho rozhodná slova: „Vstanu a půjdu ke svému otci“.

Zpáteční cesta domů je cestou naděje a nového života. Bůh neustále očekává, že se na tuto cestu vydáme, trpělivě nás očekává, vidí nás již zdálky, běží nám vstříc, objímá nás a políbí, odpouští nám. Takový je Bůh! Takový je náš Otec! Zapomíná na minulost a obnovuje nás v lásce. V tom je „slabost“ Boha.

Napadlo vás někdy, j že pokaždé, když vstupujeme do zpovědnice, je v nebi radost a slavnost? Pomysleli jste na to někdy? To je krásné! Budí to v nás velkou naději, protože není hříchu, kterého jsme se dopustili, z něhož nelze s Boží milostí povstat.

Z homilie papeže Františka

MARGINÁLIE

Na farních webových stránkách www.staraboleslav.com nám přibyla nová rubrika, ve které otec Gabriel reflektuje události aktuální i historické. Rádi bychom některé texty zprostředkovali i zde. Dnes vám přinášíme článek věnující se původu oslav všech svatých a věrných zemřelých.

SLAVNOST VŠECH SVATÝCH

Slavnost Všech svatých (*Omnium Sanctorum*) je starobylá slavnost ke cti všech křesťanů, kteří dosáhli stavu spásy a jsou v nebi. Vyjadřuje víru ve společenství svatých a všeobecné povolání k svatosti. Zdůrazňuje to také Katechismus

katolické církve (č. 946), když k nám mluví těmito slovy: „*Poté, co apoštolské vyznání víry řeklo „svatou Církev obecnou“, k tomu dodává „společenství svatých.“* Tento článek je jistým způsobem vysvětlením předchozího: „*Co je Církev, ne-li shromáždění všech svatých?*“ **Společenství svatých je právě Církev.**

Počátky slavnosti Všech svatých sahají do 4. století, kdy se ve východní církvi v konkrétním dni (datum bylo lokální) připomínali všichni mučedníci. Datum tohoto slavení bylo obvykle v blízkosti Velikonoc, v návaznosti na slavení Kristova utrpení a vzkříšení, tedy základu celého liturgického roku. Konstituce o posvátné liturgii II. Vatikánského koncilu, *Sacrosanctum Concilium* (čl. 104) vysvětluje podstatu tohoto slavení v dějinách církve: „*Mimoto vložila církev do ročního okruhu památky mučedníků a jiných světců, kteří byli mnohotvárnou Boží milostí přivedeni k dokonalosti a už dosáhli věčné spásy. V nebi zpívají Bohu dokonalou chválu a přimlouvají se za nás. O jejich svátcích hlásá církev velikonoční tajemství ve svatých, kteří spolu s Kristem trpěli a spolu s ním jsou oslaveni, ukazuje věřícím jejich příklad, který všechny přitahuje skrze Krista k Otci, a vyprošuje pro jejich zásluhy Boží dary.*“

Nedá se říci, že kult svatých povstal najednou uprostřed 4. století. V počátku, kdy mnoho křesťanů dosvědčilo svou víru v Krista mučednickou smrtí, si prvotní církevní obce připomínaly svědectví jejich smrti. Z tohoto připomínání vznikal postupně kult mučedníků. Vycházel také z pohanského prostředí, v němž žila prvotní církev, neboť také pohané vzpomínali v jisté dny na své

zemřelé. Pohané považovali den smrti za zlovolný, proto si své zemřelé připomínali v den jejich narození. Křesťané pro vzpomínku na zemřelého vybrali den jeho smrti, neboli *depositio* mučedníka. Zachovali přitom pohanský název *dies natalis* – den narození, což znamenalo výročí. Chápali den mučednické smrti věřícího jako skutečný den narození pro život věčný.

Součástí křesťanských pohřebních obřadů, po vzoru těch pohanských, se stalo také *refrigerium* – pohřební hostina. Od počátku 3. století se jí někdy účastnil také presbyter a v tom případě se namísto *refrigeria* slavila eucharistie. Kvůli vlivu židovských tradic na křesťanství a úctě k tělu zemřelých křesťané zavrhlí kremaci, kterou provozovali pohané. Již v půli 2. století docházelo s velkou pravděpodobností k slavení eucharistie poblíž hrobů mučedníků. Vidíme, jak z kultu mrtvých povstává kult mučedníků. Latinské *martyr* vychází z řeckého *martys* a znamená svědek.

Uprostřed 4. století církev, v období po pronásledování, začala slavit kult svatých, vycházející z kultu mučedníků. Sv.

Jeroným (*342-7, †420) píše o *quotidianum martyrium* (každodenním mučednictvím) těch, kdo v hloubi a vytrvale žijí ideálem odříkání a čistoty. O sv. Martinovi z Tours (*316/7, †397), jednomu z prvních svatých „nemučedníků“ připomínaných v liturgii, se v sakramentáři z Bobbia píše: „Hle

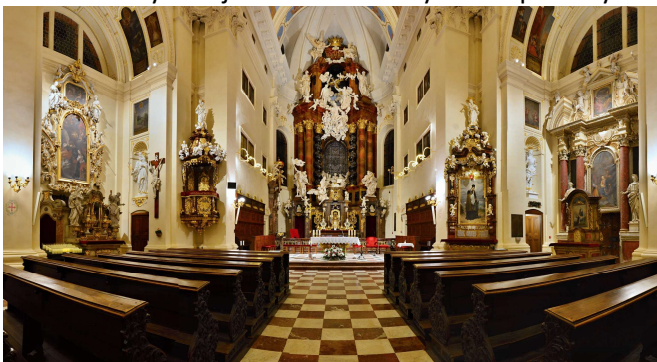
muž Boží, který může být započten mezi apoštoly a připojen do společenství mučedníků. Vyznavač na tomto světě, je s jistotou mučedníkem v nebi, protože víme, že ne Martin se vyhnul mučednictví, ale mučednictví se vyhnulo Martinovi.“ Kult jednotlivých svatých se v této rané době šířil nejdříve lokálně a pak se stal kultem všeobecným. K tomu od 4. století přispívalo přenášení ostatků mučedníků z hřbitovů kolem měst do kostelů. V Říme k tomu docházelo později, až zhruba v 6. století. Roli hrálo i nebezpečí, které hrozilo poutníkům k hrobům před hradbami kvůli nájezdům Langobardů a Saracénů.

Slavnost (původně svatých mučedníků) se slavila na Východě v různých termínech podle místní církve. Sv. Efrém Syrský (*306?, †373), zmiňuje slavení v Edesse (Urfa, Turecko) 13. května. Podle kalendáře ze 4. století se svátek slavil v Nikomédii (Izmit, Turecko) v pátek po Velikonocích a tento termín zůstal v chaldejské církvi. Sv. Jan Zlatoústý (*347/9, †407) zmiňuje slavení svátku v antiochijské církvi v první neděli po Letnicích (Neděle všech svatých). Stejně datum bylo i v Konstantinopoli. Ortodoxní církev si tento termín podržela jako shromáždění celé církve, což je cílem velikonočního tajemství. Arménská církev pak svaté slaví 19. listopadu.

V Římě jsou první svědectví o slavení v 6. století: svátek byl včleněn do liturgického kalendáře pravděpodobně zásluhou papeže sv. Řehoře I. Velikého (*540?, †604, papežem 590) a podle *Comes Romanus Wirzburgensis* (8. stol.) se slavnost netýkala jen mučedníků, ale všech, kteří dosáhli stavu spásy (*Dominica in natali sanctorum*).

V Říme nacházíme stopy všech tří termínů slavení tohoto svátku. Je to pochopitelné, když jsi uvědomíme, jak úzké byly vztahy s Východem v průběhu 5. a 6. století. Papež sv. Bonifác IV. (*550, †615, papežem 608), který se klonil k datu 13. května, byl byzantským císařem Fokou (*547, †610) obdarován římským pohanským chrámem Pantheon. Ten byl původně zasvěcen všem bohům (z řec. *Πάνθεον*; *pan* – vše a *theoi* – bohové) a postaven k počtě císaře Augusta (*63 př. Kr., †14), jeho zetěm Marcusem Vipsaniusem Agrippou (*63 př. Kr., †12) v letech 27 – 25 př. Kr. V době papeže Bonifáce IV. ale již nebyl více než 100 let využíván. Dne 13. května 609 (610?) jej Bonifác posvětil ke cti Panny Marie a všech mučedníků. K tomuto datu dal papež na 28 vozech přivést ostatky svatých mučedníků z římských katakomb, které pak spočinuly pod podlahou chrámu. Na tuto slavnostně uskutečněnou *translaci* (přenesení) ostatků svatých, odkazovaly staré texty mše svaté z posvěcení kostela: „*Pozvedněte se, vy svatí Boží, z vašich příbytků, posvěcujte místa, žehnejte lidu.*“ Pantheon, nyní chrám Panny Marie a všech mučedníků, tak až do současnosti poukazuje datem slavení stáciové bohoslužby – v pátek ve Velikonočním oktávu – na velikonoční tajemství Krista v životě svatých.

Papež sv. Řehoř III. (*690?, †741, papežem 731) učinil ve slavení další krok, když dal v bazilice sv. Petra v Římě zřídit kapli ke cti všech svatých a to i těch, jenž nezemřeli mučednickou smrtí. Zároveň nařídil, aby každý den po nešporách v této bazilice zaznívalo votivní *officium* k Všem svatým. Jejich svátek slavený 1. listopadu byl už v polovině 8. století znám v Anglii a Irsku. V 9. století byl v říši Karlovců (Franská říše) označován jako *sollemnitatis sanctissima* (slavnost nejsvětější). Především církev v Galii uctívala 1. listopadu nejen všechny

mučedníky, ale i všechny svaté. Řím přijal tuto galskou tradici za papeže Řehoře IV. (*795?, †844, papežem 827). Ten přeložil svátek na 1. listopadu. Bylo to buď z praktických důvodů (např. obtížnost nasytit velké zástupy poutníků o tomto svátku na jaře), nebo z jiných důvodů. Na prosbu tohoto papeže pak císař Ludvík I. Pobožný (*778, †840) zavedl roku 835 tento svátek pro celou svou říši. Papež Jan XI. (*?,

†935, papežem 931) roku 935 ustanovil, aby se 1. listopadu slavil svátek všech svatých v celé církvi a zavedl jeho vigilii. Roku 1475 jej papež Sixtus IV. (*1414, †1484, papežem 1471) prohlásil příkázaným svátkem a připojil k němu oktáv, který byl při liturgické reformě v roce 1955 spolu s vigilií zrušen.

V každém případě tato slavnost, která se nyní vztahuje na všechny svaté, dostala na konci církevního roku patřičný rámec, aby nám připomněla slavné dosažení království Krista Pána a jeho druhý příchod.

Popis starého slavení druhých nešpor z blíže neurčeného velkého benediktínského opatství ukazuje hloubku symbolů a krásu liturgie 1. listopadu: *„Asi neexistovaly jiné nešpory liturgického roku, které by působily tak silným dojmem jako druhé nešpory na slavnost Všech svatých, po nichž hned následovaly smuteční nešpory před dnem 2. listopadu, dnem Památky zesnulých. Relikvie svatých byly umístěny na oltáři tak, aby skrze své svaté ostatky dnes svatí obklopovali Krista, jehož symbolem je oltář. Oltář se dnes také zaskvěl svým nejslavnostnějším oděvem: zlatým antependiem a sněhově bílým ubrusem. V šesti stříbrných svícnech hořelo šest velkých svíček. V hlubinách bylo vidět apokalyptického Beránka. Na trůnu – jako zástupce Boha Otce – seděl opat ve zlatém pluviálu, kolem něj starší členové mnišské komunity v liturgickém oblečení. Čtyři kantoři, oblečení do nádherných pluviálů, intonovali zpěvy nešpor a chór mnichů se k nim připojil v těchto nebeských písních. V obrovském opatském kostele stál nebo seděl dav věřících, které nikdo nemohl spočítat, ze všech tříd lidu. Nad tím vším se vznášel slavnostní, někdy truchlivý, nebo radostný zvuk varhan. Byly to chvíle skutečně nebeské svatby. Jakmile skončilo slavnostní „Benedicamus Domino“, přistoupil k oltáři akolyta s kadidelnicí, obklopen osmi dalšími, jenž nesli zapálené pochodně. Čtyři kantoři s úctou přistoupili k oltáři, sundali z něj relikviáře a obklopeni akolyty je vynesli z kostela. Blahoslavení se vrátili do svých příbytků, které opustili jen na chvíli, aby společně se svými bratry a sestrami oslavili svátek Všech svatých. Opat a jeho vážený doprovod se připojili k průvodu nesoucímů svaté ostatky. Společně se „staršími“ Bůh Otec symbolicky opustil tuto zemi. Celý úctyhodný průvod obklopen kouřem kadidla, které, jak píše svatý Jan ve Zjevení „je modlitba svatých“ (Zj 5,8). Světla zhasla a varhany se rozezněly žalostnou stížností. Mniši rozprostřeli před oltářem černý koberec a zapálili svíčky z tmavého vosku. Kněží v černých pluviálech přistupují k oltáři a začnou žalostně zpívat „Potěším Pána v zemi živých.“ Radost Všech svatých utichla: je slyšet sténání duší v očištění.“* (Pius Parsch: Rok Liturgiczny, díl III; Pallottinum, Poznaň 1956).

Oslava svátku Všech svatých je důležité slavení velikonočního tajemství, jenž ukazuje účinky daru vykoupení a motiv k napodobování Krista. Teocentrické pojetí kultu svatých ukazuje na Boha jako na pramen svatosti; proklamovaná

vize nekonečného množství lidí, kolem trůnu Božího a Beránka v Zjevení apoštola Jana ukazuje univerzálnost spásy. Christocentrické a církevní pojetí kultu, ukazuje na svaté jako na nejdůstojnější členy mystického Těla Kristova a je výzvou k vykročení na cestu svatosti pro všechny křesťany.

Všichni svatí a světice Boží, orodujte za nás!

P. ThDr. Gabriel Rijad Mulamuhic, O.Cr., Ph.D.

ROZLOUČENÍ S DĚKANEM KOLEGIÁTNÍ KAPITULY SVATÝCH KOSMY A DAMIÁNA

V pátek 27. října 2023 nás ve věku 68 let na Věčnost předešel P. Miroslav Cúth.

Narodil se 11. listopadu 1954 v Karlových Varech. Po absolvování strojní průmyslové školy v Břeclavi studoval ČVUT v Praze. O Vánocích 1979 po rok a půl trvajícím naslouchání jasně poznal a díky Bohu i přijal povolání ke kněžství. Po setkání s panem arcibiskupem Františkem Tomáškem se přihlásil do

semináře za pražskou arcidiecézi a od září 1980 se stal seminaristou. Jáhenské svěcení přijal z rukou pana kardinála Františka Tomáška v březnu 1985 v litoměřické katedrále. Na kněze byl vysvěcen opět panem kardinálem Františkem Tomáškem 29. června 1985 v pražské katedrále.

Jeho prvním působištěm byly Mariánské Lázně. Primiční mši svatou sloužil 7. července 1985 v Hraběticích u Znojma kde žil od dětství. V říjnu 1988 byl ustanoven do obce Dolní Žandov. Po sametové revoluci od února 1990 působil v Říčanech u Prahy a okolních obcích.

K 1. lednu 1995 byl jmenován administrátorem a po dvou letech farářem farnosti sv. Cyrila a Metoděje v Praze – Karlíně, od prosince 1995 také duchovním správcem sv. Vojtěcha v Praze 3 – Na Balkáně.

Díky jeho působení ve farnosti sv. Cyrila a Metoděje v Praze – Karlíně došlo ke zbudování farního domu, který do té doby v Karlíně nikdy nebyl. Po ničivých povodních v roce 2002 se zasloužil o celkovou rekonstrukci kostela sv. Cyrila a

Metoděje, včetně vybudování nového stálého oltáře a ambonu. Karlínský kostel je díky jeho péči a odvaze jako jeden z mála v Praze již dlouhá léta otevřen po celé dny.

V roce 2006 se stal nesídelní kanovníkem Staroboleslavské kapituly, od 1. července 2012 byl kapitulním děkanem.

Rozloučení proběhne při mši svaté v úterý 7. listopadu 2023 v kostele sv. Cyrila a Metoděje v Praze 8 – Karlíně v 13,30 hod., následně bude jeho tělo uloženo do hrobu na hřbitově v Praze 9 – Vinoři.

-red-

Z LITURGICKÉHO KALENDÁŘE

1.11. (středa)	slavnost Všech svatých
2.11. (čtvrtek)	Vzpomínka na všechny věrné zemřelé
4.11. (sobota)	památka svatého Karla Boromejského, biskupa
9.11. (čtvrtek)	svátek Posvěcení Lateránské baziliky
10.11. (pátek)	památka svatého Lva Velikého, papeže a učitele církve
11.11. (sobota)	památka svatého Martina, biskupa
13.11. (pondělí)	svátek svaté Anežky České, panny
15.11. (středa)	památka svatého Alberta velikého, biskupa
17.11. (pátek)	památka svaté Alžběty Uherské, řeholnice
18.11. (sobota)	památka Posvěcení římských bazilik svatých apoštolů Petra a Pavla
21.11. (úterý)	památka Zasvěcení Panny Marie v Jeruzalémě
22.11. (středa)	památka svaté Cecilie, panny a mučednice
23.11. (čtvrtek)	slavnost svatého Klementa I., papeže a mučedníka
26.11. (neděle)	slavnost Ježíše Krista Krále
30.11. (čtvrtek)	svátek svatého Ondřeje, apoštola

MODLITEBNÍ SETKÁVÁNÍ NAD PÍSMEM

Přijměte pozvání na další setkání ve Farním centru v Jungmannově ulici **ve středu 15. listopadu v 19 hod.**

Inspirací pro zamyšlení a modlitbu bude desátá kapitola Janova evangelia.

Těšíme se na vás!

Vladimír Šimík, tel: 602 266 586, v.simik@centrum.cz

NÁRODNÍ SVATOVÁCLAVSKÁ POUŤ 2023

POŘAD BOHOSLUŽEB

Den	Hodina	Místo
Pondělí	9.00	bazilika Nanebevzetí Panny Marie - Stará Boleslav
Úterý	18.00	bazilika svatého Václava - Stará Boleslav
Středa	9.00	bazilika Nanebevzetí Panny Marie - Stará Boleslav
Čtvrtek		
Pátek	18.00	bazilika svatého Václava - Stará Boleslav
Sobota	9.00	bazilika Nanebevzetí Panny Marie - Stará Boleslav
Neděle	9.00	bazilika Nanebevzetí Panny Marie - Stará Boleslav
	18.00	bazilika svatého Václava - Stará Boleslav

Výuka náboženství

Každé druhé pondělí od 15.30 ve farním centru.

Přihlásit se můžete u sr. Veroniky
775 190 707

*Farní zpravodaj vydává Římskokatolická farnost Stará Boleslav,
Lázeňská 61, 250 01 Stará Boleslav; www.staraboleslav.com.*

Duchovní správce: J.M. Libor Bulín, mobil: 602 542 847; e-mail: liborbulin@seznam.cz

Příspěvky, připomínky zasílejte na adresu: v.simik@centrum.cz

Uzávěrka čísla je v úterý před poslední nedělí předcházejícího měsíce.